

Bosnyák Viktória–Knézics Anikó–Dudás Győző: RÉM JÓ KÖNYVEK

7. szint: Rémes szokások

VII/2. Nem semmi cicók! (rövidebb szövegek)

Korosztály, akiknek ajánljuk:

Első osztály április (folyamatos néma és hangos olvasás, szövegértés, rokoni kapcsolatok, zöldségek, piros gyümölcsök, szólások, közmondások)

1. Találkozások (VII/35. o.)

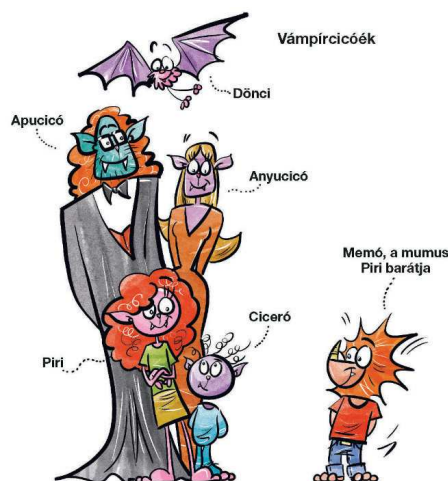
A fejezet első oldalának önálló elolvasása után beszéljünk a gyerekekkel arról, hogy kiket nevezünk rokonoknak, milyen gyakran találkozunk velük, van-e kedvenc rokonunk, hogyan és hol szoktunk találkozni. Aztán szerepekbe bújhatunk, és eljátszhatjuk, hogyan találkoznak rég nem látott rokonok, akik pl. régóta készültek a nagy találkozásra. Honnan érkezik a várva várt személy, hogyan érkezik (pl. milyen járművel), hogyan várjuk őt, hogy zajlik le a találkozás, mennyire örülünk a másik érkezésének. Beszéljünk arról is, hogy milyen érzés az, amikor valakit nagyon várnak, vagy milyen érzés az, amikor valaki szorong egy jövőbeli találkozástól. Mi lehet a szorongás oka, hogyan lehet ezt orvosolni?

Ha esetleg van a kezünk ügyében egy nagy kalap, széles sál, napszemüveg, egy ügyes kisgyerekekkel eljátszathatjuk a nagyvonalú, nagyhangú, milliányi csomaggal érkező Cecília néni megérkezését, ill. Anyucicóék reakcióit.

2. Vámpírcicóék családja (VII/35–36. o.)

(Xavér, Gyöngyi, Ciceró, Piri, Dönci)

Vámpíri családját idézzük fel emlékezetünkben, akár képek segítségével. Mit tudunk Vámpíriról eddigi olvasmányaink alapján? Milyen élőlény ő, ki a testvére, kik a szülei, mi a kedvenc háziállata, ki a legjobb barátja, hova jár iskolába stb.?

3. Névgyűjtés, becenevek (VII/35. o.)

Kicsit időzzünk el a könyvben szereplő neveken (Xavér, Gyöngyvér)! Próbáljunk meg olyan neveket gyűjteni, amelyek „-vér”-re végződnek. Kik lehetnének még egy vámpírcsalád tagjai? (Pl. Olivér.) Beszéljünk a becenevekről is: miért szokás beceneveket adni, Cecília néni miért nevezik egyszerűen csak Cíliának? Kinek van beceneve, ki adta, milyen indokkal?

4. A magázódás és a tegeződés kérdése... (VII/35–37. o.)

A könyvben Cecília néni kétszer is kéri Pirit, hogy tegezze őt kora ellenére. A mai modern világban a családtagok, rokonok, ismerősök, barátok tegeznek egymást sokszor nemre és korra való tekintet nélkül. Gyakorta mondják a felnőttek a gyerekeknek, hogy tegezzék őket, ezzel oldva a gátlást, feszültséget, amit egy kisgyerek ösztönösen érez az idősebb felnőttel szemben. Beszéljünk a tegezésről, magázásról, mikor mit illik, ki ajánlhatja fel kinek stb., aztán teremtsünk szituációkat, és játsszuk el ezeket magázódás és tegeződés használatával is. Melyik a jobb, melyiket illik, melyiket nem illik használni az adott helyzetben? Miért van az, hogy sokszor egyoldalú a tegeződés, magázódás? Van-e a gyerekek környezetében olyan személy, akit magáznak. Miért? Példákkal érzékeltsük a gyerekek számára a különbséget. Pl. bemegy a kisgyerek egy kisboltba, ott hogyan köszön az eladónak, aki idősebb, hogyan kér, kérdez stb.

5. Csomagok, kalapdobozok cipelése a színpadon, filmben (VII/38. o.)

Apucicó cipeli Cecília néni sok-sok csomagját a kicsi kocsihoz. A cipelés pedig nehéz dolog. No de hogyan lehet ezt eljátszani pl. egy filmben vagy egy színpadon úgy, hogy a néző elhiggye, tényleg nehezek a csomagok? Ha találunk régi bőröndöket, nagy szatyrokat, esetleg igazi kalapdobozt, kitömhetjük papírral, és kezdődhet is a mintha-játék. Először tapasztaltassuk meg a csomag valódi súlyát, majd játsszuk el, hogy a csomag nemcsak nagy, de nehéz is, görnyedjünk meg, nyögjünk cipekedés közben, esetleg cipelés közben álljunk meg pihenni, töröljük le homlokunkról az izzadságot, testünket a kiegyensúlyozás miatt döntsük oldalra stb. Majd a játék végén egy könnyed mozdulattal kapjuk fel egy ujjal a nehéz csomagot!

6. Micsi bácsi művér találmánya (VII/42–45. o.)

A 42. oldal elolvasása után kérdezzük meg a gyerekeket, ők miből készítenének művért, ami iható, esetleg ízletes. A hasonlóság pusztán csak a szín legyen!

Remélhetőleg ekkor elkezdenek rájönni, hogy a piros színű zöldségek, gyümölcsök leve iható, kellemes ízű is lehet. Gyűjtsük össze a környezetünkben fellelhető piros növényeket akár a

valóságban is, készítsünk kóstolót, facsarjuk ki a levét, ízlelgessük őket.

Paradicsom, cékla, málna, eper, ribizli, cseresznye, meggy, dinnye, gránátalma, vérnarancs, csipkebogyó, szőlő stb.

Mi készíthető ezekből a zöldségekből, gyümölcsökből? Pl. paradicsomlé sóval vagy cukorral ízesítve, piros lekvárok, szörpök stb.

Majd ezek elkészítése, kóstolása után nagyobb élmény lehet a szövegolvasás, szövegértés (43–44. o.).

7. Vércsoportok, nullás vér (Micsi bácsi vére?) (VII/46. o.)

Kérdezzük meg a gyerekeket, vajon értik-e, miért hiszi azt Cecília néni, hogy Micsi bácsi nullás vércsoportja a legfinomabb vér! Mit jelent a vércsoport, a nullás vér? Ki hallott már a vércsoportokról? Beszélgessünk a vércsoportokról, a véradásról, a vérvételről, kinek van már vérvétellel kapcsolatos élménye, miért fontos vigyázni magunkra?

8. Angyal és ördög = maradás vagy elköltözés (VII/47–48. o.)

Ki szeret ott lakni, ahol éppen él? Ki fog elköltözni a közeljövőben? Kinek vannak költözéssel kapcsolatos élményei? Beszélgessünk a költözéssel kapcsolatos pozitív és negatív élményekről, adjanak a gyerekek egymásnak tanácsokat, mire érdemes odafigyelni egy 7 éves kisgyerekeknek!

A gyerekek egy-egy szóval papírra is vethetik a költözéssel kapcsolatos gondolataikat, aztán a szókártákat egy nagy csomagolópapíron összesíthetjük is, 2 csoportra bontva a gondolatokat. Pl. sok felesleges cucc kidobása vagy elajándékozása, nagy felfordulás, iskolaváltás, új barátok, régi barátok, megszokott tanítók, új lakhely megszokása, nagyobb lakótér stb.

Szituációs játékot is játszhatunk, ahol Piri egyik oldalán egy angyal, másik oldalán egy ördög személyesíti meg a költözéssel kapcsolatos pozitív és negatív mondatokat, ötleteket, miközben Piri pl. Anyucicóékkal vagy Cecília nénivel beszélget.

9. Földrajz és biológia a Nagy Artériákon (VII/47–49. o.)

Ha korábban már beszélgettünk a vérvételről, vércsoportokról, most figyeltesük meg pl. a gyerekek csuklóját, kézfejét. Van, akinek ott nagyon látszanak a vérerei, az artériák és a vénák. Az artériák a szívtől szállítják az oxigéndús vért, a vénák pedig a szívhez az elhasznált vért. Ezzel kapcsolatban nézhetünk mesefilmet is a gyerekekkel, Az emberi test idevonatkozó epizódját.

Aztán persze arról is megkérdezhetjük a gyerekeket, hogy miért pont a Nagy Artériák nevet kaphatta az a képzeletbeli lakóhely, ahol a vámpírcicók élnek. Esetleg jó ott a vérellátás, ízletesebb a vér stb.?

10. A vegetáriánus életmód (VII/49. o.)

Kérdezzük meg a gyerekeket, milyen családi étkezési szokásokat ismernek, gyakorolnak, hogyan kell étkezni, hányszor, mi a különbség a gyerekek és a felnőttek étkezése között. Hogy hívjuk azokat a felnőtteket, akik nem fogyasztanak állati eredetű táplálékot vagy húsokat? Vajon miért teszik ezt? Jó-e az, ha egy fejlődő gyerek is vegetáriánus lesz? Milyen ételérzékenységekről hallottak már a gyerekek, esetleg van-e a gyerekcsoportban ételérzékeny kisgyerekek? Hogyan tudunk neki segíteni?

11. Étlapkészítés

Áprilisra a gyerekek jelentős része már tud írni, olvasni. Hagyjuk őket csoportokban alkotni! Előzetes megbeszélés, megfigyelés, tapasztalatok megosztása után készítsenek különféle étlapokat a gyerekek. Lehet az vámpírétlap, vegetáriánus étlap, gyerekétlap stb. Aztán nézzék meg egymás csapatmunkáit, válogassanak a megírt étlapok között...

12. Az allergiáról, allergiajáték (VII/50–51. o.)

Napjainkban egyre gyakoribb az allergia, vagyis az emberi szervezet túlérzékenysége, túlzott reakciója bizonyos dolgokkal szemben. Valami miatt a szervezet túlzottan reagál, pl. kipirosodik a bőr, viszket a szem stb. Cecília néni vámpírként allergiás a fokhagymára, de még annak a gondolatára is. Ő a gondolatra is, hogy esetleg fokhagyma volt a művérben, elkezd vakarózni, aprókat büfizni.

Játszhatunk a gyerekekkel allergiajátékot. Ki kell találni, ki az allergiás, és milyen reakciói vannak. Szükséges egy mesélő (kezdetben példaadásnak akár a pedagógus), 2-3 beavatott szereplő és egy kitaláló, külső megfigyelő személy. A megfigyelő/kitaláló kimegy a teremből. A mesélő és a 2-3 szereplő megbeszéli, mi lesz a rövid történet, és melyek azok a kulcsszavak, amikre a 2-3 beavatott valamiféle módon reagál, allergizál. A kiküldött tanulónak a visszatérés után, a mesét hallgatva meg kell mondania, mik a kulcsszavak és a rájuk adott allergiás reakció.

Pl. a mesélő elkezd mesélni Piri családjáról, Piri iskolai életéről. Ha Böbi néni neve kerül említésre, az egyik beavatott mindig meglebegteti a karjait, mint a polip szokta a csápjait. Ha a mesélő szóba hozza a fokhagymát, egy másik beavatott elkezd vakarózni. Vagy ha szóba kerül az iskola, a harmadik beavatott megölelgeti valamelyik másik szereplőt. A megfigyelő dolga, hogy felismerje az „allergiás tüneteket”, és kitalálja, melyik szóra, kifejezésre reagálnak a beavatottak. Az idő múlásával, a játék begyakorlása után már a jobb beszédkészségű diákok is próbálkozhatnak a történetalkotással, ahol nagyon kell figyelni a kulcsszavakra!

13. Gyümölcskísérletek Vámpírcicóéknál (VII/52–53. o.)

Hogyan reagáltak a családtagok az egyes gyümölcsökre? Kérdezzük ki a gyerekeket erről a szöveg alapján, majd gyűjtsünk további ötleteket, miközben akár észrevétlenül is összegyűjtünk akár a valóságban, akár képek segítségével sokféle gyümölcsöt és azok tulajdonságait. Pl. az alma gömbölyű, aki eszik belőle, összegömbölyödik és gurulni kezd.

14. Zöldség-gyümölcs memórijátékok (összefoglalás) (VII/52–56. o.)

Ebben a fejezetben sok gyümölcs és zöldség neve, képe felmerült. Összefoglalásként játszhatunk a gyerekekkel különféle szempontú memórijátékokat.

Pl. csoportokban ki tud több zöldség- és gyümölcsnevet összegyűjteni, leírni adott idő alatt. Vagy gyűjtsünk gyümölcs- és zöldségneveket adott kezdőbetűkkel. Vagy a csoportok egymásnak feladhatnak kitalálásra zöldségeket, gyümölcsöket körülírással, mozgással stb. De a legjobb, ha van alkalmunk a fejezet elolvasása után minél több zöldséget, gyümölcsöt nyersen vagy salátaként megkóstolni, összehasonlítani...

15. Szólások, közmondások, kifejezések a fejezetből

Vér fog folyni!

Elveszti a fejét.

Ebből még nagy cirkusz lesz!

Ökör iszik magában.

Szedjétek a sátorfátokat!

Fűlik a foga valamihez.

Egészséges, mint a makk!

Ne itasd a patkányokat/egereket!

Beszélgessünk a gyerekekkel ezekről a kifejezésekről, mikor használjuk, hogyan kell ezeket érteni.

Készítette: Rózsa Tímea

